

אנארכיסטישער צוזאמענפאר אין ווענעציע

1.

ניט געקוקט אויף דער אנארכיסטישער אמביוואלענץ בנוגע פארמירן אייגענע ארגאניזאציעס, האט די דאזיקע באוועגונג דאך א טראדיציע פון אדורכפירן אינטערנאציאנאלע קאנגרעסן כדי אויסצוטוישן אינפארמאציע, אנצונעמען באשלוסן וועגן סטראטעגיע און רעזאלוציעס וועגן גרינדן לויזע פאראייניגונגען און אפילו אויך אינטערנאציאנאלע קאנפערענציעס. אבער להיפוך צו די פריערדיקע אנארכיסטישע קאנגרעסן, וואס זענען געווען באגרענעצט צו א קליינער צאל דעלעגאטן, איז דער צוזאמענפאר אין ווענעציע געווען א מאסן-צוזאמענפאר, א גרויסע שימחה און א סארט הילולא, ווי דער עולם האט זיך געפרייט מיט דער געשיכטע און קאלירפולקייט פונעם אנארכיזם, הנאה געהאט פון די אויסשטעלונגען און פילם-בילדער און קאנצערטן, און פארשטייט זיך אויך, — און אפשר איז דאס טאקע געווען דער עיקר, — פון די אקאדעמישע פארזאמלונגען, ווי די אנארכיסטישע געלערנטע האבן פארגעליינעט זייערע רעפערענצן, דיסקוטירט זייערע טעאריע-טישע אויספירן, און פארטיידיקט זייערע סאציאלע שטאנד-פונקטן.

די סאמע ארגאניזירעס פון דעם צוזאמענפאר האבן מיט זיך אפגעשפיגלט אן אינטערנאציאנאלן אקאדעמישן הינטער-גרונט. צווישן זיי זענען געווען מיטגלידער פונעם „אנארכאס אינסטיטוט“ אין מאנטרעאל, קאנאדע, פון דער „סירא“ (אינ-טערנאציאנאלער צענטער פאר אנארכיסטישע פארשונגען) אין זשענעווע, שווייצאריע, און בעיקר די איטאליענישע פרא-פעסארן, זשורנאליסטן און מיליטאנטן פונעם „טשענטרא-סטודי ליבערטארי“ (צענטער פאר ליבערטארישע פארשונג-געז) אין מילאן. דער דאזיקער אנארכיסטישער שטודיר-צענטער איז אויפן נאמען פון ג. פינעלי, וואס איז פאלש באשולדיקט געווארן אין האבן געווארפן א באמבע אויף א פלאץ אין מילאן און ער איז אומגעקומען אויף א מיס-טעריעזן אופן בעת די פאליצייאישע פארשונגען. אגב, דער דאזיקער טויט פון אן אומשולדיקן אנארכיסט איז די טעמע פון דאריא פאס בארימטער דראמע: „דער צופעליקער טויט פון אן אנארכיסט“.

א סך פון די רעפערענטן און דעבאטאנטן זענען געווען פראפעסארן פון פילאסאפיע, ליטעראטור, פסיכאלאגיע, סא-ציאלאגיע, אדער פאליטישער וויסנשאפט. און זיי זענען גע-ווען פון פארשיידענע אנארכיסטישע ריכטונגען און שא-טירונגען. ס'זענען דארטן געווען אנארכא-סינדיקאליסטן פון שפאניע און שוועדן; פראנצויזישע ליטעראטור-קריטיקערס און ארגענטינישע פסיכא-אנאליטיקערס; קאנאדישע פעמי-ניסטן און אמעריקאנישע יעקאלאגן; דייטשע „היפיס“ און איטאליענישע סאציאלאגן; סקאנדינאווישע און בריטישע אנט-טיבוקלעארע אקטיוויסטן; און פארשטייערס פון כלערליי

במשך זיבן אידיילישע טעג, פונעם 24סטן ביזן 30סטן סעפטעמבער, 1984, זענען זיך צוזאמענגעפארן קיין ווענעציע, אין דער אלטער היסטארישער שטאט אין איטאליע, איבער דריי טויזנט אנארכיסטן אקטיוויסטן און סימפאטיקערס און געלערנטע פון 34 לענדער, צווישן זיי אויך פון אזעלכע מדינות, וואס קיינער וואלט קיין מאל ניט געגלייבט, אז דארטן זענען פאראן אנארכיסטן, ווי למשל, מצרים, איראן, פוילן, רומעניע, דרום-קארעא, יוגאסלאוויע, מאלעזיע, דרום-אפריקע, און א צאל נאך אזוינע דיקטאטארישע לענדער. דאס איינציקע לאנד, וואס האט א מאל געהאט אן אנגעזעענע אנארכיסטישע באוועגונג און ווי ס'זענען זיכער אויך איצטער פאראן אנארכיסטן, אבער קיין איינציקער פון זיי האט פון דארטן זיך ניט געקאנט ארויסרייסן צו קומען צום אינטער-נאציאנאלן אנארכיסטישן צוזאמענפאר, איז געווען סאוויעט-רוסלאנד.

ווען איך האב מיינע פריינד אין דער היים, אין קאלי-פארניע, געלאזט וויסן, אז איך פאר צו אן אנארכיסטישן קאנגרעס, האבן זיי געוואונדערט מיט א חווק-שמייכל: „אן אנארכיסטישער קאנגרעס? צי איז דאס ניט קיין אידעאלא-גישע סתירה?“ אבער די אנארכיסטישע אקאדעמיקערס, וואס האבן אין ווענעציע דיסקוטירט די טעמע „אויטאריטארישע טענדענצן און ליבערטארישע שפאנונגען אין די היינטיקע געזעלשאפטן“, האבן בולט באוויזן, אז אנארכיזם און קאנ-גרעסן זענען גארניט אזעלכע גוואלדאווונע היפאָטֶזיס. וואָרן

דאזיקער ליבערטארישער טראדיציע דארפן מיר אלע לערנען און ניט מבטל זיין זי און ניט מאכן חווק פון איר. די עיקרדיקע לעקציעס פונעם אמעריקאנישן אנארכיזם זענען: זיי קריטיש בנוגע אויטאריטעט; מייד אויס די בלינדע געהארכיקייט; האלט א קריטיש אויג אויף אלע פאליטיקערס און אפאראטשיקעס; ווארף אפ דעם בלינדן פאטריאטיזם. (דער ענגלישער שרייבער, קריטיקער און לעקסיקאגראף סעמיועל דושאנסאן האט אזא סארט פאטריאטיזם אנגערופן: „די לעצטע באהעלטעניש פון איטלעכן אויסווארף“). און נאך א וויכטיקע לעקציע פונעם אמעריקאנישן אנארכיזם איז, אז מיר מוזן זיך היטן פון דער פרומער און צבוועקישער מויל-מלאכה פון אונדזערע פירערס און זייערע אונטערשטופערישע משרתים. דאס איז דער אנארכיסטישער אנוואג אין אמעריקע. ער ציט זיך ווי א רויטער פאדעם דורך דער געשיכטלעכער ירושה פון די פאראייניקטע שטאטן. און איך גופא, ווי איינער פון א צאל אנדערע, גלייב אין דער ריכטיקייט פונעם דאזיקן אנארכיסטישן אנוואג.

וויסנשאפטן און אקאדעמישע געביטן פון א צאל אנדערע לענדער. זיי זענען אבער אלע געווען פאראייניקט אין זייער קעגנערשאפט צו מלוכות און צום קאפיטאליזם. דערבער טאקע האט זייער אפאזיציע צו רעגירונגען איינגעשלאסן אויך די ממשלות אין סאוויעט-רוסלאנד און אין אלע סאציאליסטישע לענדער. א טייל פון די דאזיקע קריטיקערס האבן אריינגעוויזן א גרעסערע קעגנערשאפט צו די סאציאליסטישע און קאמוניסטישע רעגירונגען ווי צום מערבדיקן קאפיטאליזם אין די דעמאקראטישע לענדער.

אבער דער אנארכיסטישער צוזאמענפאר איז ניט באשטאנען בלויז פון אקאדעמישע רעפערענצן און געלערנטע דעבאטעס. אויף איינעם פון די גרעסטע פלעצער אין ווענעציע, אויף קאמפא סאן פאלא, איז געווען אויפגעשטעלט א ריזיק שווארץ-רויט געצעלט מיט א גרויסן טראנספארענט און א ברוד-הבא-באגריסונג אויף איטאליעניש: „טשאָ אַנאַרקיָ ווי אינעם געצעלט גופא זענען געווען עלעגאנט אויפגעשטעלט עקספאנאטן מיט פאטאגראפיעס, באגלייט מיט טעקסטן פון דער געשיכטע פון די אנארכיסטישע באוועגונגען אין א צאל לענדער, אנהייבנדיק מיט איטאליע, פראנקרייך און די פאר-איניקטע שטאטן, ביז צו אזעלכע לענדער ווי מעקסיקע, ארגענטינע, קובא, בולגאריע, און א צאל אנדערע און ווייני-קער באקאנטע ווייטע מדינות. איין אויסשטעלונג האט געוויזן די שייכות צווישן אנארכיזם און קונסט, ווי למשל, ביי דעם פראנצויזישן אימפרעסיאניסטישן מאלער קאמיל פיסארא און א צאל אנדערע קינסטלערס, וואס זענען געווען אויך אנאר-כיסטן. א טעלעוויזאר האט כסדר געוויזן, פראגראמען וועגן די פארשיידענע אספעקטן פונעם אנארכיזם, און אין די אונטן האט מען געוויזן אנארכיסטישע פילמען, אנהייבנדיק מיטן דאקומענטאר וועגן דער „פרייע ארבעטער שטימע“ און די יידישע אנארכיסטן אין די פאראייניקטע שטאטן, ביז צו א קליינעם פילם וועגן אן אנארכיסטישער קאלאניע אין בראזיליע אין די אכצן-אציקער יארן. א צווייטער פילם, „פאטאגאניא רעבעלדע“, האט געוויזן א גרויסן סטרייק אין ארגענטינע אין די צייטן ווען די אנארכיסטישע השפעה איז דארטן געווען היפש גרויס.

עטלעכע מינוט גאנג פון קאמפא סאן פאלא איז קאמפא סאנסא מארגאריטא. דאס איז געווען דער הויפטפונקט פונעם צוזאמענפאר. דא איז אויך געווען די „קוטינא“, די קיך, הייסט עס, ווו דער עולם האט געקאנט קויפן כלערליי גע-שמאקע מאכלים צו צוגענגלעכע פרייזן און אויך גרויסע גלעזער פיינעם רויטן וויין און פרישע פרוכטזאפטן. קעגן-איבער דער דאזיקער קיך איז געווען דער עסאל. דאס איז געווען אן אפענער פלאץ מיט לאנגע טישן און בענק און מיט א לייזונג דאך איבערן קאפ. דארטן האט דער עולם ניט בלויז געגעסן און געטרונקען, נאר אויך געמיטלעך געשמעקט און אפט מאל אויך הייס ארגומענטירט.

ניט ווייט אוועק זענען געווען די טישן, בודקעס און קיאסקן מיט א גרויסן אפקלייב פון אנארכיסטישע ביכער און בראשורן און צייטשריפטן אין כמעט אלע אייראפעאישע

לשונות, בתוכם אויך יידיש און איינגעשלאסן די „פרייע ארבעטער שטימע“ און „פראבלעמען“. ס'איז דארטן אויך געווען א קאנצערט פון רעקארדירטע אנארכיסטישע לידער אין עטלעכע שפראכן, צווישן זיי צוויי יידישע לידער פון דוד דעזעלשטאדט, „וואכט אויף“ און „צום קאמף“.

אבער די דאזיקע אלע פארוויילונגען, כאטש זיי זענען געווען זייער פאפולער, זענען ניט געווען דער עיקר פונעם אנארכיסטישן צוזאמענפאר אין ווענעציע. דער עיקרדיקער ציל זענען דאך געווען די רעפערענצן און סימפאזיום און פאנעל-דיסקוסיעס. למשל, דער צוזאמענקום אינעם הויפט-זאל פונעם ארכיטעקטור-פאקולטעט איז דער פלאץ געווען אזוי איבערגעפאקט, אז מענטשן האבן געמוזט שטיין ביי די ווענט, און אינעם הינטערשטן טייל פונעם זאל איז דער עולם געזעסן אויף דער פאדלאגע. ביי די הויפט-סעסיעס זענען אויך געווען גלייכצייטיקע איבערזעצערס אין ענגליש, איטאליעניש, פראנצויזיש, שפאניש און דייטש. דער עולם איז געזעסן מיט די סלואווקעס איבער די אויערן און אויך איך בין אפט מאל געזעסן מיטן הערטרייבל איבער מיין קאפ. און מיר אלע האבן זיך צוגעהערט צו די רעפערענצן אין די דערמאנטע שפראכן. אגב, די לשונות פון די רעדנערס און זייער פליסיקייט אין פרעמדע שפראכן האבן עדות געזאגט אויף די לאנגע יארן גלות, וואס א סך אינטערנא-ציאנאל-באוועסטע אנארכיסטן האבן געמוזט אפריכטן מחוץ זייערע אייגענע היימלענדער. אזוי למשל, האבן די שפאנישע אנארכיסטן, וואס האבן לאנגע יארן געלעבט אין פאריז, גערעדט א פערפעקטן פראנצויזיש. די לאטיין-אמעריקאנישע אנארכיסטן, וואס זענען געהאט אנטלאפן קיין אייראפע, כדי זיך צו ראטעווען פון די מערדערישע רעגירונגס-באנדעס אין ארגענטינע, טשילי, און אורוגוואי, האבן פליסיק און פלי-סיק גערעדט די לשונות פון די לענדער, ווו זיי האבן זיך געהאט באזעצט, דאס מיינט, שוועדיש, האלענדיש, אדער דייטש.

צווישן דעם עולם זענען געווען קעפ מיט גרויע האר און קעפ מיט כלערליי משונהדיקע ווילדע „היפ-פריזורן, און מ'האט אויך געקאנט זען נאקעטע פליכט זיצן זייט ביי זייט מיט יונגע מיידלעך, רויטהאריקע און ליכטיק-בלאנדע. און פונקט אזוי קאלירפול ווי זייערע קעפ, זענען אויך געווען זייערע מלבושים. די שווארצע לעדערנע קורטקעס, וואס ס'האבן געטראגן די יונגעלייט מיט אוירינגלעך, בפועל ממש, זענען געזעסן בשכנות מיט די טונקעלע סוחרישע גארניטערס, וואס טייל אנארכיסטן מיט סטאטעטשנע קראוואטן האבן גע-טראגן. באלד פון דער ערשטער מינוט אן האט מען אין דער דאזיקער אויסגעמישטעלמאסע גרינג געקאנט דערפילן דעם ענטוויאזם און די ענערגיע און די חברישקייט און די פריינטשאפט, וואס האט אלעמען ארומגעכאפט און וואס זענען געווען בולטע סימנים פון וויטאליטעט און התפעלות.

די ערשטע פאנעל-דיסקוסיע איז געווען אויף דער טעמע: „די סמיכות-הפרשה מיט 1984“, וואס איז אויך געווען דער לייטמאטיוו פונעם צוזאמענפאר בכלל. פראפעסאר דזשאן

דער ארבעטער קאמף אין דעם לאנד פון גולאג

נאך דעם צעשלאגן דורך די באַלשעוויקעס אין 1920 אלע אַנדערע אַרבעטער אַרגאַניזאַציעס, ווערן די סאָויעטישע פּראָפּעסיאָנעלע פּאַרטייען, „פּראָפּסאַיוון“ אַ טייל פון סאָויעט־טישן מלוכה־אַרגאַן. אַנשטאַט צו זאָרגן פאַר די אינטערעסן פון די אַרבעטער, העלפן זיי דעם סאָויעטישן ביוראָקראַטישן אַפּאַראַט אַנצוואַרפן אויף די אַרבעטער זייער ווילן. דאָס שרייבט טאַקע דער „סמאַט“ אַז: „אין אונדזער לאַנד עק־זיסטירט ניט קיין איין אומאַפּהענגיקע אַרגאַניזאַציע וואָס זאָל רעפּרעזענטירן די אַרבעטער“. מער ווי אַ האַלבן יאָר־הונדערט האָבן די סאָויעטישע מלוכישע אַרגאַנען ניט דער־לאַזט אָן אומאַפּהענגיקע, אייגענע אַרבעטער־אַרגאַניזאַציע זיך צו אַרגאַניזירן.

אין 1977 נעמט זיך צענויף אַ גרופּע אַרבעטער מיטן ציל צו פּראָטעסטירן קעגן די שלעכטע אַרבעט־באַדינגונגען, ווי קעגן דער קאַרופּציע פון די מלוכישע און פּאַבריק־פּאַר־וואַלטונגען. דער וואַרטזאָגער פון אַט דער גרופּע איז געווען דער קוילן־גרעבער וולאַדימיר קלעבאַנאָוו. ער ווערט דער־פאַר באַשטראַפּט, מיטן תּירוץ אַז ער האָט סאַבאַטירט די זיכערקייט פון די קוילן־גרובן, און ער ווערט געהאַלטן אין אַ פּסיכושקע (אַ פּסיכאַ געפּאָנגענשאַפט שפּיטאַל).

אין אָפּטאָג 1978 אַנטשטייט די גרופּע „פּאַרייניקונג פון פּריי פּראָפּעסיאָנעלע פּאַרטייען“, זיי פּאַדערן מען זאָל געבן די אַרבעטער די רעכטן, וואָס זענען דורך דער מאַכט ביי זיי צוגערויבט געוואָרן. אָבער די ביוראָקראַטן פון די מלוכישע פּראָפּעסיאָנעלע פּאַרטייען (פּראָפּסאַיוון) דערקלערן די דאָ־זיקע פּאַרייניקונג פון די אַרבעטער אַלס „באַנדע פון סאַבאַ־טאַזשיקעס“ און אין מערץ ווערט די גרופּע דורך דער מאַכט

גינציקן דאָס פּרייע צוזאַמענלעבן און דערמוטיקן דעם ווי־דערשטאַנד צו די כלערליי פּאַרמעס פון אויטאָריטעט. אַז אַ וויצלידיקן טאַן האָט פּראָפּעסאַר דאָדוו פּאַרענדיקט, אַז די סאַמע געבורט פון איטלעכן יחיד, דעם וולדס באַפּרייען זיך פון זיין מוטערס בויד, איז אַ בולטער באַווייזן פון דער נאַטירלעכקייט פונעם אַנאַרכיזם, וואָס שטעלט דאָך דעם טראַפּ אויף ניט זיין צוגעבונדן מיט צוואַנג צו קיינעם. און צום סוף האָט דער פּראָפּעסאַר טעאַטראַליש אויסגערופּן: „שוין דער וולד איז אַן אַנאַרכיסט!“.

וועגן די ווייטערדיקע דיסקוסיעס מכוּח דער שייכות צווישן פּסיכאַ־אַנאַליז און אַנאַרכיזם און וועגן די דעבאַטעס איבער די אַנדערע אַנאַרכיסטישע ענינים וועל איך איבער־געבן אינעם צווייטן אַרטיקל פון מיין באַריכט וועגן דעם אַנאַרכיסטישן צוזאַמענפאַר אין ווענעציע.

קלאַרק, וואָס קנעלט פּאַליטישע פּילאַסאָפּיע אינעם אוניווער־סיטעט אין ניר־אַרלינס, אין די פּאַראַייניקטע שטאַטן, האָט גערעדט וועגן דזשאַרדזש אַרוועלס בוך, און ער איז געקומען צום אויספיר, אַז אין אונדזערע צייטן און ניט אומעטום איז מאַכט אַזוי גראַב און ברוטאַל ווי אַרוועל האָט דאָס פּאַרויס־געזען, נאָר שוין פּאַרפּוצט און פּאַרפירעריש. די דאָזיקע מאַכט פּליסט פון קולטורעלע שאַפּונגען מכל המינים און פון דער פּראָדוקציע פון סחורות און אַרטיקלען, וואָס מ'האַט איינגערעדט דעם עולם, אַז אַן זיי קאַן ער ניט לעבן. אַזוי אַרום ווערט דער יחיד משועבד צו זאַכן, וואָס פּאַרקנעכטן אים און מאַכן אים אַפּהענגיק פון אַנדערע. אָבער דאָך האָט דער רעדנער אויסגעפירט, אַז ס'איז יא פּאַראַן אַ האַפּענונג, אַז דער מענטש וועט סוף־כל־סוף זיך קאַנען באַפּרייען פון דער דאָזיקער פּאַרפירערישער מאַכט און זיך דערהייבן צו יחידישער אומאַפּהענגיקייט און סאַציאַלער שפּערישיקייט אין אַ באַפּרייטער געזעלשאַפט.

ביי אַ צווייטע־סעסיע האָט דער פּאַריזער פּראָפּעסאַר ראַזשי דאָדוו, וואָס איז דער מחבר פון ביכער וועגן ווילהעלם רייך און זיגמונד פּרויד, אַנגעפירט מיט אַ דיסקוסיע אויף דער טעמע: „פּסיכאַ־אַנאַליז און געזעלשאַפט“. נאָך דער זיצונג האָב איך דעם דאָזיקן פּראָפּעסאַר געפרעגט: „וואָס איז די שטעלונג פון די אַנאַרכיסטן צו פּסיכאַ־אַנאַליז?“ דערויף האָט ער אומגעדולדיק געענטפּערט: „אַ, זיי ווייסן גאָר ניט וועגן דעם!“ און דעריבער טאַקע האָט ער אַרגאַניזירט די דאָזיקע פּאַנעל־דיסקוסיע, וואָס האָט טאַקע צוגעצויגן אַ גרויסן עולם, אַ צו גרויסן עולם, אין דעם איבערגעפּאַקטן זאַל, וווּ די פּאַרזאַמלטע האָבן מיט גרויס אינטערעס זיך צוגעהערט צו אַ צאַל אַרויסרופּערישע און סטימולירנדיקע רעפּעראַטן. די דאָזיקע סעסיע איז געוואָרן פּלאַנירט, ווי אַ דיאַלאָג מיט דיסקוסיעס. אָבער אַזוי פיל באַטייליקטע האָבן געלייענט זייערע רעפּעראַטן, אַז ס'איז ניט פּאַרבלירן קיין צייט פאַר פּראָגעס און קאַמענטאַרן, שוין אַפּגערעדט פון דיסקוסיעס.

פּראָפּעסאַר דאָדוו, אַ פּלינקער און ענערגישער מאַן, איראַניש און מיט אַ פּיינעם חוש פאַר דראַמאַטישע עפעקטן, האָט געפּנט די פּאַנעל־דיסקוסיע מיט אַ קורצן אַריינפיר און אַנגעוויזן אויף דער קרובישאַפט צווישן פּסיכאַ־אַנאַליז מיטן אַנאַרכיזם. ער האָלט, אַז די אַנאַרכיסטישע אידעאָלאָגיע ליידיט פון דעם, וואָס זי האָט ניט קיין פּאַסיקע פּסיכאַלאָגיע. אָבער פּסיכאַ־אַנאַליז גיט אונדז דעם מעטאָד צו קאַנפּראַנטירן און אַריינצודרינגען אין די עצמדיקע מהותן פון געוויסע שטרייטפּראָגעס, וואָס זענען וויכטיק פאַרן אַנאַרכיזם, ווי למשל, דער סעקסועלער מעכאַניזם פון אונטערגעוואָרפּנקייט צו אויטאָריטעט, די צוציאונגס־קראַפט צו טויט, און די פּסיכאַלאָגישע מעכאַניזמען פון דער מלוכהשער מאַכט. נאָך אַ זאַך: פּסיכאַ־אַנאַליז און אַנאַרכיזם האָבן באַשטימטע בשותפותדיקע צילן, איינגעשלאָסן די איבערלעכע און אוי־סערלעכע באַפּרייאונג פונעם יחיד. אַזאַ סאַרט באַפּרייאונג וועט גורם זיין דאָס גרינדן קליינע גרופּעס, וואָס וועלן באַ־